

Útmutató a szakdolgozat elkészítéséhez és értékeléséhez A Földrajz Osztatlan képzésben részt vevő hallgatóknak a Turizmus és Földrajztudományi Intézetben

Az alábbiakban segítséget szeretnénk adni Önnek, hogy szakdolgozatát minél könnyebben készítse el. Összefoglaltuk a legfontosabb követelményeket, amelyek figyelembe vételével kell szakdolgozatát elkészítenie majd benyújtania.

Kérjük, hogy a tájékoztatót figyelmesen olvassa el. Amennyiben munkája során olyan kérdések merülnek fel, melyekre itt nem talál egyértelmű választ, forduljon konzulenséhez, aki készséggel segítségére lesz Önnek.

A szakdolgozatok elkészítésére érvényes általános szabályok a Nyíregyházi Egyetem szabályzatában megtalálhatóak (külső, kötés, szerkezet, nyilatkozat stb.), amelyek a Turizmus és Földrajztudományi Intézetben elkészítendő szakdolgozatokra is vonatkoznak. Az Intézet által kért egyedi követelmények az alábbiakban foglalhatók össze, amelyek *minden szakdolgozóra nézve kötelező* érvényűek a 2016/2017-os tanévtől kezdve.

I. A szakdolgozat témaválasztásának feltételei:

A dolgozat lehetőleg a témavezető saját kutatási területéhez (témájához) kapcsolódjon. Más szakdolgozati téma csak akkor fogadható el, ha a választott témavezetőnek ugyan nem a fő kutatási területe, de abban jártassággal rendelkezik. Egyéb témák kiválasztása csak az intézetvezetővel történő egyéni egyeztetés során lehetséges.

A témalap leadási határideje: Szakdolgozat I. kurzus felvételi félévének regisztrációs időszaka. A kurzus felvétele a Neptunban, *csak a témavezetővel történt előzetes egyeztetés* esetén fogadható el. Előzetes egyeztetés hiányában a szakdolgozót el kell utasítani.

II. A szakdolgozat elfogadásának minimumkövetelményei:

1. A dolgozat terjedelme *minimum 45-50 000 számítógépes karakter* (szóköz nélkül)!
2. *Saját szerkesztésű szakmai illusztrációk (ábra, térkép, táblázat) nélküli a szakdolgozat nem fogadható el. Földrajzi dolgozatról lévén szó, térkép készítése kötelező.*
3. *Csak irodalmi feldolgozáson alapuló; csak átvett anyagokat tartalmazó; illetve hivatkozások nélküli munka nem fogadható el. Szó szerint másolt szöveget tartalmazó dolgozat vagy szakszövegek kompilációja (összeollózása) plágiumnak minősül (ha hivatkozott, akkor is).* Statisztikai adatok, levéltári anyagok gyűjtése és önálló feldolgozása (nem csak mechanikus átvétele) elfogadható.
4. A szakdolgozatot valamilyen *elektronikus adathordozón* (CD, DVD) *is kötelező leadni* (legjobb megoldás a dolgozat mellékleteként csatolni).
5. *A szakdolgozatba bekötve* - az egyetemi dokumentumoknál letölthető - *eredetiségi nyilatkozat és konzultációs lap csatolandó.* Az eredetiségi nyilatkozatban a hallgató aláírásával igazolja, hogy szakdolgozatát a jogszabályi feltételek betartásával készítette. A konzultációs lapon a konzulens aláírásával igazolja a fontosabb konzultációk időpontját és témáját, majd a szakdolgozat **leadása előtt**, a hallgató által leadni kívánt és sajátjának nyilatkozott változat megfelelését a szakdolgozattal szemben támasztott formai és tartalmi követelményeknek. A két **nyilatkozat hiányában** a hallgató a szakdolgozatát **nem adhatja le védésre.**
6. A szakdolgozat leadásának *határideje az éves Időrendi útmutatóban megjelöltek szerint (általában április 30. illetve november 30.).* A hallgató kérelmére, indokolt esetben halasztás adható *a Hallgatói Szolgáltató Központ engedélyével és a pótdíj kifizetésével.*

Amennyiben a fenti feltételek bármelyike nem teljesül, a szakdolgozat elégtelen minősítéssel értékelendő és nem fogadható el.

III. A szakdolgozat elkészítésének ütemezése:

Az első szakdolgozati félévre kötelező minimumkövetelményeket határoztunk meg. A „Szakdolgozat I.” gyakorlati tárgynak minősül, ezért a követelmények teljesítése a vizsgaidőszak kezdetéig kötelező, s a vizsgaidőszakban csak egyszeri gyakorlati jegy védés lehetséges.

Szakdolgozat I. (9. félév): Kötelező a szakdolgozat vázlatának, tartalomjegyzékének, alapirodalomjegyzékének - minimum 10 tétel – elkészítése és a szakirodalmi feldolgozás, módszertani fejeztek és a kutatási eredmények első részleteinek írott formában történő leadása, amelynek terjedelme **minimum 20 000 számítógépes karakter** legyen (kb. 10 oldal), *az irodalomjegyzék és a mellékletek nélkül!* A hallgatók **15 perces szemináriumi előadásban** (amely lehet a házi OTDK előadása is) kötelesek bemutatni az irodalom feldolgozásában és a dolgozathoz szükséges adatok összegyűjtésében elért eredményeket.

Szakdolgozat II. (10. félév): A szakdolgozat elkészítése az Intézet által megadott formai és tartalmi követelmények figyelembevételével, *az éves Időrendi útmutatóban megjelölt határidőre.*

IV. A szakdolgozat elkészítésének általános követelményei:

A szakdolgozathoz ki kell tennie, hogy a hallgató:

- ☞ a szakdolgozat megírásához szükséges ismereteket egyetemi tanulmányai során kellő alaposággal elsajátította,
- ☞ a vonatkozó szakirodalomban jártas és az olvasottakat adekvát módon alkalmazni képes,
- ☞ a szakmához kapcsolódó kutatási módszereket ismeri, a megfelelőt kiválasztani és alkalmazni tudja,
- ☞ megfelelő képességgel rendelkezik ahhoz, hogy szakmáján belül egy adott problémát elméleti és gyakorlati síkon megközelítve kifejtse, önálló véleményt alkosson, és megoldási javaslatot tegyen,
- ☞ a szakdolgozattal szemben támasztott stiláris követelményeknek megfelel; a szakmához és annak tudományterületeihez kapcsolódó szakkifejezéseket elsajátította, és helyesen alkalmazni tudja.

V. A szakdolgozat felépítése

A dolgozat részei: Tartalomjegyzék az oldalszámok feltüntetésével; Bevezetés; Szakirodalmi áttekintés; Anyag és módszer; Eredmények; Diskusszió (Következtetések); Összefoglalás; Irodalomjegyzék; Ábrajegyzék, Mellékletek. Ezen egységeknek természetesen a szakdolgozat témájának megfelelő fejezetcímek választandók.

A szakdolgozatnak a hagyományos hármas felépítést célszerű követnie:

Bevezető rész:

- a megoldásra váró probléma, feladatok ismertetése, a témaválasztás indoklása,
- Célkitűzések, a kutatási terület elhatárolása és rövid áttekintése,
- az alkalmazásra kerülő kutatási módszertan ismertetése, az adatok feldolgozási és ábrázolási módszereinek ismertetése (anyag és módszer).

Téma kifejtése:

- a probléma és annak tágabb összefüggésrendszerének bemutatása (szakirodalmi áttekintés)
- a probléma részletezése, eredmények megfogalmazása
- következtetések, összefüggések megfogalmazása, alternatívák felvetése
- megoldási javaslatok, diszkusszió

Befejező, záró gondolatok:

- a kutatás eredményeinek összefoglalása, önálló vélemény, javaslattétel.
- Felhasznált irodalom
- Mellékletek

VI. A szakdolgozat elkészítése:

1. *A szakdolgozat elkészítése során **követelmény a kijelölt konzulens rendszeres felkeresése, aki a szakdolgozat szerkezeti kialakításában is segítséget tud adni!** A belső konzulens – ennek megléte kötelező – a hallgató választhatja ki, illetve az Intézet jelölheti ki, a témának megfelelően. A szakdolgozat megírásához külső konzulens – nem kötelező – segítsége is igénybe vehető, a belső konzulenssel és az intézetigazgatóval történt egyeztetés után.*

2. A tagoláshoz decimális struktúrát és tartalomjegyzéket alkalmazzunk:

I. A GEOGRÁFIA HAZAI ÉS NEMZETKÖZI JELENTŐSÉGE

..... **HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.**

1. Bevezetés. **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

1.1. *Témaválasztás* **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

1.2. *A vizsgálat probléma indokoltsága, időbeli határai* **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

4. A szakdolgozat terjedelme: szövegszerkesztett formában, 12 pontos Times New Roman betűtípussal, másfeles sortávolsággal, sorkizártan, bal oldalon 3 cm, jobb oldalon 2,5 cm, alul és felül 2,5-2,5 cm margóval, kb. 30 oldalnak felel meg. (Önálló oldalnak minimum 1/3 oldalnyi szövegrész számít).

5. Az illusztrációk a szövegben legyenek elhelyezve, és azokat szöveg magyarázza meg. **Táblázat esetén a címet fölötte, ábra esetén alatta adjuk meg. A forrásokat mindig a táblázat, vagy ábra alatt helyezzük el.** Az ábrára, táblázatra, térképre a szöveges jellemzés, következtetés levonása esetén a szöveg közben kötelezően hivatkozunk (1. ábra).

1. ábra: A geográfia tudomány rendszertani helye és jelentősége (Forrás: saját szerkesztés)

A táblázatokat szintén sorszámmal lássuk el, a címet a táblázat felett helyezzük el.

1. táblázat: Internetes keresések száma a Föld Napjára 2016. április 22.-én

(Forrás: XY adatai alapján saját szerkesztés)

6. A szakdolgozat elkészítésénél kötelező szövegközi hivatkozásokat alkalmazni. Hivatkozni kell az adatforrásokra, valamint a téma elismert kutatói által leírt tudományos megállapítások átvételekor. Szövegközi hivatkozást többféleképpen tehetünk:

- ☞ A szerző vezetéknevével és keresztnevének kezdőbetűjével, valamint a felhasznált irodalom kiadási évével tehetjük meg legegyszerűbben, pl. (Hunfalvy J. 1872). formája bármelyik hivatkozási stílus szerint történhet (Harvard, APA stb.), csak egységes formátumú legyen.

- ☞ Szó szerinti (direkt) idézésnél kötelező megadni az oldalszámot, pl. (*Hunfalvy J. 1872, p. 32.*), és az idézett szöveget idézőjelek közé tenni, formátumában a dolgozat többi részétől elkülöníteni, pl. dőlt betűvel írni: „*Amennyiben valakinek a művéből annak szavait szóról szóra használjuk, akkor idézünk, és el/be kell ismernünk, hogy ezt tettük. Nem így cselekedni, az a plagizálás*” (PEACH M., 2000, p.42).
- ☞ Amikor a szerző neve nincs pontosan megjelölve, megadva, de szerepel egy szervezet neve, akkor a szervezet nevét kell használni, például (MFT, 1872). Ha nem lehet beazonosítani a szerzőt, két megoldás lehetséges: vagy az Ismeretlen (rövidítve: Ism.) (Ism., 2003) formulát, vagy a könyv címét – ha nem túl hosszú – lehet használni (Antropogeográfia, 1908).
- ☞ Kettőnél több szerző esetén a szövegekői hivatkozásban az első szerző után az et al. rövidítés használendő: (*Czirbusz G. et al. 1908*). Az irodalomjegyzékben viszont minden szerző felsorolandó.
- ☞ Az egyik gyakran alkalmazott adatgyűjtési módszer az interjú, amelynek szövegekői hivatkozása szerző neve, interjú éve: (Berényi I. 2010)

7. A szakdolgozat végén az irodalomjegyzékben mindent szükséges feltüntetni, amit a kutatás során a hallgató a téma kidolgozásához felhasznált. Az irodalomjegyzékben feltüntetett forrásokra, a szövegben kötelező hivatkozni!!.

- ☞ A különböző forrásokat, munkákat a szerzők szerint alfabetikus sorrendben kell felsorolni (Dr, Prof. stb. előtagok használata nélkül).
- ☞ Ha ugyanannak a szerzőnek több műve került felhasználásra, akkor a legelső munkával kezdve időrendi sorrendben kell megadni azokat.
- ☞ *Az irodalomjegyzékben szereplő hivatkozások adatai, célszerűen a hivatkozás során használt rendszernek megfelelően (Harvard, APA stb.): Szerző(k); Kiadási év; Cím, alcím; Kiadási hely; Kiadó v. folyóirat, periodika; oldalszám, terjedelem. Ha nincs szerző vagy szerkesztő, akkor a könyv, folyóiratcikk stb. címével helyettesíthetjük a szerző nevét, a névelőt figyelmen kívül hagyva.*
- ☞ Az internetes forrásoknál nem elég a fő honlap szerepeltetése, hanem a konkrét anyag mélységéig kell hivatkozást feltüntetni (URL cím), valamint a letöltési dátumot kiírni. Hivatkozni lehet könyvre, tanulmánykötetre, folyóiratra vagy egyéb forrásra.
- ☞ *Ha táblázatot vagy ábrát veszünk át* valakitől, akkor *azt is le kell hivatkozni*, az illusztráció alatt, (lásd fentebb), saját készítést is jelezzük.

Példák az irodalomjegyzékben feltüntetett forrásokra:

- könyv

Frisnyák S. (1995): Magyarország történeti földrajza. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 213 p.

- könyvrészlet, tanulmánykötet,

Kókai S. (2015): A tanszék- (intézet-) kutatómunkája. – In: Kókai S. (szerk) A nyíregyházi földrajztanárképzés öt évtizede (1964-2014). Nyíregyháza, Tóth Könyvkereskedés és Kiadó. – pp.109-124.

- konferenciakötet

Hanusz Á. - Kókai S. - Sütő L. - Szepesi J. (2008): Csenger és környéke turisztikai fejlesztésének földrajzi kapcsolatai. – In: Hanusz Á. (szerk.) Konferenciakötet Gööz Lajos professzor 80. születésnapjára, Nyíregyháza; Turizmus és Földrajztudományi Intézet pp. 101-117.

- folyóirat

Székely A. (1969): A magyar középhegyvidék periglaciális formái és üledékei = Földrajzi Közlemények. – 93. köt. 3. sz., p. 272-289.

- levéltári és egyéb szerző nélküli anyag:

Borsodi Szénbányászati Tröszt (1992): 5. dob. 3 köt.: Lyukóvölgyi (Miskolci Bányauzem) története 1988-1992. – Miskolc: Miskolci Egyetem Levéltára

- Interjú

Szerző/Interjúalany a kommunikáció éve. *az interjú témája, a kommunikáció típusa (dőlt betűkkel)* – hónap és nap.

Hanusz Á. 2016. Falusi turizmus a Beregben, prominenciainterjú a FATOSZ megyei elnökével, január 12.

- Internet:

Ha nincs szerző, akkor a pontos URL cím (nem a keresőmotor, pl. Google... címe, hanem a konkrét oldalé) és a letöltés dátuma, pl.

<http://travel.com.travel.co.uk/training/training:index.html> [olvasva: 2015.05.23].

Ha szerzővel rendelkező elektronikus könyvet, könyvrészletet, folyóirat cikket, konferenciakötetet használunk, akkor a papíralapú irodalmi hivatkozásnak megfelelően járunk el, kiegészítve az URL címmel és az olvasási dátummal, pl.

Dobány Z. 2010. A Sajó-Bódva köze történeti földrajza (18–20. század). ANP füzetek IX. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága, Jósvafő. http://www.nyf.hu/foldrajz/sites/www.nyf.hu/foldrajz/files/oktatasi_segedanyagok/konyvek/ANP_fuzetek_sajo_bodva_torteneti_foldrajza.pdf 169 p. [olvasva: 2015.06.23].

VII. A szakdolgozatok értékelése

A pontszámok iránymutatók, a hivatalos kari bírálati lap ettől eltérő, de a szempontok segítik a dolgozat megírását és felépítését.

1. Illusztrációk: (1-20 pont)

Az ábrákat, térképeket, táblázatokat tartalmuk és kivitelük alapján értékeljük, amelyben figyelembe vesszük az átvett és az önálló munkán alapuló illusztrációk arányát.

Illusztrációk száma és tartalma			Kivitel	
10 db < illusztráció	és legalább 50-70%-a önálló	11-15 p.	gondos	5 p.
8-10 db	és min. 30-50%-a önálló	6-10p.	jó	3-4 p.
7-8 db	és min. 10-30%-a önálló	1-5 p.	megfelelő	1-2 p.
5-6 db	és 100%-a átvett	0 p.	nem megfelelő	0 p.

2. A dolgozat nyelvezete, helyesírása, formája: (0-10 pont)

Itt vesszük figyelembe a világos megfogalmazást és a helyesírási szabályok alkalmazását, különös tekintettel a földrajzi nevekre. A sajtóhibák, elütések gyakorisága, a szöveg és az illusztrációk megfelelő elrendezése is itt pontozandó.

Nyelvezet, helyesírás, forma	
a dolgozat gondosan szerkesztett, jól tagolt, egy-két apró hibával	8-10 p.
a dolgozat összeállítása megfelelő, oldalanként max. egy apró, figyelmetlenségből eredő hibával	5-7 p.
a dolgozat szerkezete nehézkes kidolgozású, oldalanként előfordul 1-5 hiba	3-4 p.
nehezen áttekinthető, sok elütéssel, sajtóhibával, helyesírási hibákkal terhelt (oldalanként 5 hibánál több), rendezetlen szöveg, illetve illusztrációk	0-2 p.

3. Tartalmi értékelés, módszerek alkalmazása: (1-20 pont)

Itt vesszük figyelembe a felhasznált módszerek alkalmazását, a módszerek megfelelő kiválasztását, a szöveges értékelések egzakttságát, az illusztrációk magyarázatát, az eredmények kiértékelésének helyességét.

Tartalom, módszerek értékelése	
nagyobb részt önálló mérések, vagy adatgyűjtés, vagy önálló (pl. kérdőíves stb.) felmérések, statisztikai, térképi feldolgozása, <i>egzakt, megbízható szöveges értékeléssel</i>	16-20 p.
nagyobb részt önálló mérések, vagy adatgyűjtés, vagy önálló (pl. kérdőíves stb.) felmérések feldolgozása <i>térkép, grafikon, vagy statisztikai módszerek segítségével, megfelelő szöveges kiértékeléssel</i>	11-15 p.
nagyobb részt önálló mérések, vagy adatgyűjtés, vagy önálló (pl. kérdőíves stb.) felmérések feldolgozása, <i>egyszerűbb diagramok, táblázatok segítségével, kevés szöveges értékeléssel</i>	6-10 p.
nagyobb részt önálló mérések, vagy adatgyűjtés, vagy önálló (pl. kérdőíves stb.) felmérések feldolgozása, <i>erősen hiányos szöveges értékelése, kifogásolható módszerek megválasztásával</i>	1-5 p.

4. Szakirodalmi tájékozottság: (1-20 pont)

Itt értékeljük a hivatkozások számát és a témában megismert szakirodalom feldolgozását.

Hivatkozások száma	szakirodalom feldolgozása		
15 db <	9-10 p.	a témában elvárható irodalmat jól ismeri, azt megpróbálja értékelő módon felhasználni, megfelelően hivatkozik	9-10 p.

13-15 db	7-8 p.	a témában elvárható irodalmat jól ismeri, azt megfelelően lehivatkozva és felhasználja	7-8 p.
9-12 db	5-6 p.	a témában elvárható irodalmat ismeri, de azt nem dolgozza fel kellő alaposággal, folyóiratokat, módszertani könyveket is használ	5-6 p.
5-8 db	3-4 p.	a tankönyvek mellett kézikönyveket, statisztikai kiadványokat is alkalmaz, hivatkozásai jók	3-4 p.
1-4 db	1-2 p.	csak általános tankönyvekre hivatkozik, gyakran formálisan	1-2 p.

5. A szakdolgozat összsképe: (1-30 pont)

Itt kerül értékelésre, a hallgató mennyire sajátította el az önálló munkához szükséges szemléletet, módszertani ismereteket, helyesen vonta le következtetéseit, alkotó módon alkalmazta a felhasznált anyagokat.

Összkép		
a dolgozat felépítése logikus, a téma feldolgozása gördülékeny, a hallgató a módszereket jól ismeri és alkotó módon használja, eredményeinek értékelése helyes és megalapozott		25-30 pont
a dolgozat tartalmi szerkezete jól felépített, a feldolgozáshoz szükséges módszereket a hallgató jól ismeri és megfelelően felhasználta, eredményei és azok értékelése jó, de nem teljes		19-24 pont
a dolgozat tartalmi szerkezete jól felépített, a feldolgozáshoz szükséges módszereket a hallgató ismeri és általában megfelelően felhasználta, eredményei és azok értékelése szintén megfelelő		13-18 pont
a dolgozat tartalmazza a megfelelő tartalmi egységeket, a hallgató nagyobb részt ismeri a szükséges módszereket, de a téma feldolgozása nagyobb hiányosságokat mutat.		7-12 pont
a dolgozat csak eredményeket közöl, azok gyakran öncélúak, nem viszik előre a feldolgozást, a téma felépítése hibás		1-6 pont

Összesen elérhető	100 pont
<i>jeles:</i>	90-100 pont
<i>jó:</i>	76-89 pont
<i>közepes:</i>	63-75 pont
<i>elégséges:</i>	51-62 pont
<i>elégtelen:</i>	0-50 pont